

Konkurences padome

Brīvības iela 55, Rīga, LV-1010, tālr. 67282865, fakss 67242141, e-pasts pasts@kp.gov.lv, www.kp.gov.lv

Rīgā

19.10.2022. Nr. 1.7-4/999
Uz 16.09.2022. Nr. 1_16/09-2

SIA “VALKAS MELIORĀCIJA”

Atzinums par veiktajiem pasākumiem uzticamības atjaunošanai

Konkurences padome (turpmāk – KP) saņēmusi SIA “VALKAS MELIORĀCIJA” (turpmāk – VALKAS MELIORĀCIJA) iesniegumu ar lūgumu sniegt atzinumu par VALKAS MELIORĀCIJA veiktajiem pasākumiem uzticamības atjaunošanai un konkurences tiesību pārkāpumu gadījumu novēršanai nākotnē (turpmāk – Iesniegums).

Sakarā ar VALKAS MELIORĀCIJA izteikto lūgumu KP skaidro, ka KP 11.03.2021. pieņēma lēmumu Nr. 8 (Prot. Nr. 22, 4§) (turpmāk – Lēmums), ar kuru KP konstatēja Konkurences likuma 11. panta pirmajā daļā noteiktā aizlieguma pārkāpumu VALKAS MELIORĀCIJA darbībās. VALKAS MELIORĀCIJA, izsakot savu viedokli, noliedza, ka uzņēmuma darbībās būtu konstatējams aizliegtās vienošanās sastāva pazīmes (Lēmuma 156., 160. rindkopas).

VALKAS MELIORĀCIJA pārsūdzēja Lēmumu, iesniedzot pieteikumu Administratīvajā apgabaltiesā, kas ar 09.06.2022. spriedumu lietā Nr. A43002421 pieteikumu noraidīja. Nepiekrītot minētajam spriedumam, VALKAS MELIORĀCIJA iesniedza kasācijas sūdzību. Ar Senāta 30.08.2022. rīcības sēdes lēmumu lietā Nr. SKA-958/2022 tika atteikts ierosināt kasācijas tiesvedību.

Iesniegumā VALKAS MELIORĀCIJA pievienoja dokumentus, kas apliecina VALKAS MELIORĀCIJAS tehnisko, organizatorisko un personālvadības pasākumu veikšanu uzticamības atjaunošanai.

26.09.2022. KP lūdza VALKAS MELIORĀCIJA sniegt papildus informāciju par konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu vai noslēgtajām vienošanām par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu, kā arī par sadarbībos ar izmeklēšanas iestādēm.

28.09.2022. VALKAS MELIORĀCIJA sniedza atbildi uz informācijas pieprasījumu (turpmāk – Atbilde).

! Konkurences padome sniedz atzinumu par veikto pasākumu pietiekamību uzticamības atjaunošanai, balstoties uz to informāciju, kāda ir pieejama Konkurences padomei uz tā sagatavošanas brīdi. Konkurences padome un atzinums pats par sevi neatjauno uzticamību dalībai publiskos iepirkumos.

VALKAS MELIORĀCIJA Atbildē norāda, ka tās ieskatā sadarbība ar izmeklēšanas iestādi, proti, KP, izpaudusies tā, ka tā: “[..] lietas izpētes laikā nav slēpusi sadarbību ar citiem

tirgus dalībniekiem, kas bija par pamatu Konkurences likuma pārkāpuma konstatēšanai, kā arī sniegusi Konkurences padomes pieprasīto informāciju pēc tās pieprasījuma noteiktajos termiņos un pārbaudes laikā atļāva piekļūt visai informācijai biroja telpās.”

Izvērtējot KP rīcībā esošo informāciju un VALKAS MELIORĀCIJA sniegto skaidrojumu, KP norāda, ka VALKAS MELIORĀCIJA sadarbība ar izmeklēšanas iestādi ir izpaudusies kā ar likumu noteikto pienākumu izpilde, t.i. KP pieprasītās informācijas sniegšana un šķēršļu nelikšana procesuālo darbību laikā. Vienlaikus KP skaidro, ka publisko iepirkumu regulējošajos normatīvajos aktos ietvertais kritērijs “sadarbošanās ar izmeklēšanas iestādi” ietver aktīvu sadarbošanos ar konkurences iestādi, ar ko saprotama faktu un apstākļu pilnīga izskaidrošana konkrētajā lietā (*clarified the facts and circumstances in a comprehensive manner by actively collaborating with the investigating authorities*).¹ Savukārt pieprasītās informācijas sniegšana un šķēršļu nelikšana procesuālo darbību laikā tiek vērtēta kā procesuālo pienākumu izpilde.²

Par nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu VALKAS MELIORĀCIJA Atbildē norādījusi, ka “[..] SIA “Valkas meliorācija” neizvairīsies no tā atmaksas, kad cietusī puse pamatos tā apmēru atbilstoši tiesību normās noteiktajai kārtībai, kad cietusī puse pamatos tā apmēru atbilstoši tiesību normās noteiktajai kārtībai. Šobrīd SIA “Valkas meliorācija” neuzņemas veikt zaudējumu aprēķinu cietušās puses vietā, jo īpaši tādēļ, ka cietusī puses ir publiska kapitālsabiedrība, kurai jāpamato līdzekļu pieņemšana no privātas kapitālsabiedrības.”

No KP pieejamās informācijas var secināt, ka VALKAS MELIORĀCIJA konkurences tiesību pārkāpuma rezultātā iespējami radītā kaitējuma (zaudējumu) apmērs nav noteikts, kā arī pret VALKAS MELIORĀCIJA nav celtas zaudējumu atlīdzināšanas prasības un panāktas vienošanās par kaitējuma atlīdzināšanu. Tomēr vairāk informācijas par konkurences tiesību pārkāpuma nodarītā kaitējuma atlīdzināšanu varētu būt iespējami cietušā pasūtītāja rīcībā.

KP vēlas uzsvērt, ka karteļa vienošanos pārkāpumu gadījumos tiek pieņemts, ka ir radies kaitējums³ un 93% karteļu vienošanās gadījumos ir konstatēts, ka cietušajiem ir nodarīti zaudējumi.⁴ Līdz ar to, ja uzņēmums, kas nav izrādījis iniciatīvu un ar aktīvām darbībām nav vērsies pie pasūtītāja nodarītā kaitējuma, ja tāds ir radīts, apzināšanai un atlīdzināšanai, nevar tikt atzīts, ka tā uzticamības atjaunošanai ir pamats.⁵ Pretējā gadījumā prasība pēc šī kritērija izpildes būtu formāla un izpildāma gandrīz jebkurā gadījumā, faktiski nedodot konkurences tiesību pārkāpušajiem tirgus dalībniekiem nekādu iegastu nodarīto zaudējumu atlīdzināšanai, un tādējādi nesasniegtu normatīvajā regulējumā ietvertos mērķus.⁶

KP konstatē, ka VALKAS MELIORĀCIJA ir izstrādājusi un ieviesusi skaidras vadlīnijas VALKAS MELIORĀCIJA darbības atbilstībai konkurences tiesībām (iesniegtas KP 16.09.2022.) (turpmāk – Vadlīnijas), organizējusi seminārus darbiniekiem par tiesībām, pienākumiem un atbildību, kādu paredz konkurences tiesības, tostarp, noteikusi atbildīgo personu – VALKAS MELIORĀCIJA valdes priekšsēdētāju – par darbību atbilstību

¹ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, 57. panta 6. punkta otrā daļa.

² Skat. arī: AT 14.09.2016. spriedums SKA-461/2016, Latvijas Gāze, 4.12. apakšpunkts, 13. punkts.

³ Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/104/ES (2014. gada 26. novembris) par atsevišķiem noteikumiem, kuri valstu tiesībās reglamentē zaudējumu atlīdzināšanas prasības par dalībvalstu un Eiropas Savienības konkurences tiesību pārkāpumiem 17.panta 2.punkts

⁴ Oxera. Quantifying antitrust damages. Towards non-binding guidance for courts. Study prepared for the European Commission. Luxembourg: Publications Office of the European Union, 2009, p. 90.–91. Pieejams: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/quantification_study.pdf

⁵ Skat. arī: Eiropas Parlamenta un Padomes Direktīvas 2014/24/ES (2014. gada 26. februāris) par publisko iepirkumu un ar ko atceļ Direktīvu 2004/18/EK, 57. panta 6. punkta otro daļu.

⁶ Skat. arī: Publisko iepirkumu likuma 43. panta pirmās un otrās daļas un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 49. panta pirmās un otrās daļas izpratnē; Eiropas Komisija. Praktiskajās norādēs kaitējuma apmēra noteikšanai zaudējumu atlīdzināšanas prasībās saistībā ar Līguma par Eiropas Savienības darbību 101. un 102. panta pārkāpumiem. 2013, 1. punkts. Pieejams: https://ec.europa.eu/competition/antitrust/actionsdamages/quantification_guide_lv.pdf.

konkurences tiesībām nodrošināšanu un Vadlīniju aktualizēšanu. KP vienlaikus informē, ka VALKAS MELIORĀCIJA 22.09.2022. veica maksājumu 31 325,58 *euro* (trīsdesmit viens tūkstotis trīs simti divdesmit pieci *euro* un 58 *euro* centi) apmērā par Lēmumā noteikto naudas sodu (kopumā 208 837,20 EUR (divi simti astoņi tūkstoši astoņi simti trīsdesmit septiņi eiro un 20 centi)).

Tādējādi, ievērojot iepriekš minēto un Publisko iepirkumu likuma 43. panta ceturtajā daļā un Sabiedrisko pakalpojumu sniedzēju iepirkumu likuma 49. panta ceturtajā daļā noteikto, KP ieskatā, VALKAS MELIORĀCIJA ir veikusi atsevišķus šajās tiesību normās noteiktos pienākumus, lai pierādītu savu uzticamību un novērstu tādu pašu un līdzīgu konkurences tiesību pārkāpumu gadījumu atkārtošanos nākotnē.

! Atzinums nav saistošs citām personām un satur Konkurences padomes novērtējumu, līdz ar to nav uzskatāms par administratīvo aktu Administratīvā procesa likuma 1. panta trešās daļas izpratnē, jo nerada konkrētas tiesiskās attiecības.

! Tikai pasūtītājs veiktos pasākumus var uzskatīt par pietiekamiem uzticamības atjaunošanai un pieņemt lēmumu katrā konkrētā gadījumā par pretendenta vai kandidāta dalību iepirkuma procedūrā.

KP papildus skaidro, ka atzinuma sniegšanas brīdī KP lietvedībā nav ierosinātas izpētes lietas par Konkurences likuma vai Līguma par Eiropas Savienības darbību iespējamu pārkāpumu VALKAS MELIORĀCIJA darbībās.

Priekšsēdētājs

J. Gaiķis